

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27'nci Yasama Dönemi'nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan KURTULMUŞ
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyon
Esas Komisyon	Dışışleri Komisyonu
Tarih: 4.10.2023	Esas No: 2/1641

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
03 Ekim 2023
Numara

TBMM GENEL EVRAK
03 Ekim 2023
No: 1296609

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 398979 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 17.12.2018

Binali YILDIRIM
İzmir Milletvekili
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih :	19 Aralık 2018	Esas No: 21459

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
17 Aralık 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
17 Aralık 2018
No: 399843
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MALİ CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 2 Mart 2018 tarihinde Bamako’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : 68244839-599-153056

Konu : Mutabakat Zaptı

14 Aralık 2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Mart 2018 tarihinde Bamako'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Mutabakat Zaptı (Türkçe, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BÖLÜMÜ
14 Aralık 2018
Numara:

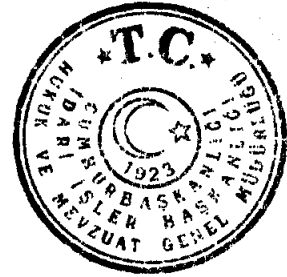
TBMM GELEN EVRAK
14 Aralık 2018
No: 388978
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin Afrika açılım stratejisi kapsamında, Türkiye ile Mali arasında karşılıklı menfaatler temelinde enerji sektöründe işbirliğinin geliştirilmesi maksadıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı" 2 Mart 2018 tarihinde Bamako'da imzalanmıştır.

Mezkûr Mutabakat Zaptı ile elektrik santrallerinin kurulması, yönetimi, trafo merkezleri, elektrik iletimi, dağıtımı ve elektrik sisteminin rehabilitasyonu ile yenilenebilir enerji alanında projeler geliştirilmesi, mühendislik ve danışmanlık konularında teknik işbirliği ve bilgi paylaşımı hedeflenmektedir.

Söz konusu Mutabakat Zaptı kapsamında Ülkemizin elektrik alanında sahip olduğu deneyimlerin paylaşılması neticesinde Mali'nin enerji sektörüne katkı sağlanacağı ve mevcut ilişkilerimizin her iki ülkenin karşılıklı yararına olacak şekilde geliştirileceği değerlendirilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
MALİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ENERJİ ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTI

GİRİŞ

Bu Mutabakat Zaptı (bundan böyle "Mutabakat Zaptı" "MoU" olarak anılacaktır) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mali Cumhuriyeti Hükümeti arasında yapılmıştır. Bundan böyle münferiden "**Taraf**" ve müştereken "**Taraflar**" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Mali Cumhuriyeti Hükümeti,

İki ülke arasındaki mevcut yakın ve dostane ilişkileri **GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURARAK,**

Her bir Tarafın ilgili uluslararası yükümlülüklerine **SAYGI DUYARAK,**

İki ülke arasında enerji alanında gerçekleştirilen mevcut işbirliğini **KABUL EDEREK,**

Enerji alanında, eşitlik, karşılıklı saygı ve çıkar esaslarına dayalı bu işbirliğini güçlendirmeyi **ARZU EDEREK,**

Enerji alanında ikili işbirliğini teşvik etmek ve geliştirmek amacıyla, Taraflar arasında işbirliğine dayalı kurumsal ilişkilerin tesis edilmesi için gerekli temeli oluşturmayı **ARZU EDEREK,**

Aşağıdaki hususlarda **MUTABİK KALMIŞLARDIR:**

MADDE 1
AMAÇ

Bu Mutabakat Zaptı'nın amacı, Tarafların uzmanlık ve kalkınma ihtiyaçlarını dikkate alarak Taraflar arasında enerji alanındaki işbirliğinin geliştirilmesini karşılıklı anlayış temininde teşvik etmektir.

MADDE 2
YETKİLİ MERCİLER

1. Bu Mutabakat Zaptı'nın uygulanması amacıyla Taraflar, aşağıdaki yetkili merciler tarafından onaylanmıştır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti adına; Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve
- b) Mali Cumhuriyeti adına; Mali Cumhuriyeti Enerji ve Su Bakanlığı.

2. Bu Mutabakat Zaptı'nda yer alan 2. maddenin 1. fıkrasında belirtilen yetkili merciler aşağıdaki hususlardan sorumludur:
- a) Programların ve projelerin belirlenmesi,
 - b) Bu Mutabakat Zaptı'nın uygulanmasına yönelik ilerlemelerin gözden geçirilmesi ve taraflara geri bildirimi ve
 - c) Programların veya projelerin değerlendirilmesi ve sonuç ve tavsiyelerin Taraflara bildirilmesi.

MADDE 3 İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Taraflar, aşağıdaki alanlarda işbirliği ve projelerin geliştirilmesini teşvik eder:
- a) Aşağıdaki alanlardaki ortak projelerin Taraflar arasında belirlenmesi ve geliştirilmesi;
 - elektrik santrallerinin kurulması, yönetimi, trafo merkezleri, elektrik iletimi ve dağıtımı ve elektrik sisteminin rehabilitasyonu;
 - b) Enerji alanına yatırımı özendirme amaçlı düzenlenen çalıştay, konferans ve fuarlara müşterek katılım,
 - c) Enerji politikalarının geliştirilmesi ve uygulanmasından sorumlu üst düzey yetkililer ve teknik uzmanların karşılıklı ziyareti,
 - d) Her iki Tarafın uzmanları için hidroelektrik santral ve termik santral sanayilerinde, elektrik iletimi ve dağıtımı sektörlerinde uzmanlık eğitim kurslarının teşviki,
 - e) Yenilenebilir enerji alanında aşağıdaki hususlarda projelerin geliştirilmesi:
 - araştırma ve geliştirme,
 - elektrik enerjisi alanında kıtlığın giderilmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması,
 - enerji verimliliği.
 - f) Mühendislik ve danışmanlık konularında teknik işbirliği ve bilgi paylaşımı,

2. Bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki işbirliğinin bir parçası olarak üstlenilecek her program veya projenin uygulanmasına ilişkin hüküm ve koşullar hakkında Taraflar arasında mutabakat, ayrı bir anlaşmayla sağlanır.

MADDE 4 ÇALIŞMA GRUBU

1. Bu Mutabakat Zaptı'nın 3. maddesinde atıfta bulunulan alanlarda yerine getirilecek işlerin uygulanması ve analizinin yanı sıra işbirliği planlarının ortaklaşa geliştirilmesi amacıyla Taraflar, ihtiyaç duyduklarında, bir çalışma grubu (bundan böyle "Enerji Çalışma Grubu" olarak anılacaktır) oluşturur.
2. Taraflar, Enerji Çalışma Grubu toplantılarının gündemi, zamanı ve yeri hakkında karşılıklı mutabakat sağlar.

MADDE 5 YATIRIM

1. Taraflar, enerji alanında kamu yatırımcıları ve özel yatırımcılar için pek çok potansiyel yatırım alanı olduğunu kabul etmektedir.
2. Taraflar, kendi şirketlerini her iki ülkede enerji sektörüne yatırım yapmaları için teşvik eder.

MADDE 6 HARCAMALAR

1. Bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki faaliyetlerle ilgili harcamalar, bütçe hükümleri ve her bir Tarafın ilgili ulusal kanunları ve düzenlemelerine uyumlu uygun fonların mevcudiyetine tabidir.
2. Bu Mutabakat Zaptı kapsamında özel her bir faaliyetin uygulanması, her bir Tarafın ilgili ulusal kanunları ve düzenlemelerine uyumlu, uygun fonlara yönelik şartları ve koşulları yazılı olarak iletmelerini gerektirir.
3. Taraflarca müştereken aksine mutabık kalınmadıkça, bu Mutabakat Zaptı kapsamında işbirliğinden kaynaklanan tüm harcamalar, sözkonusu harcamaları yapan Tarafça karşılanır.

MADDE 7 GİZLİLİK

1. Bu Mutabakat Zaptı kapsamında gerçekleştirilen işbirliğine ilişkin belirli programların henüz kamuoyuna açıklanmayan ürün veya neticeleri, Taraflarca gizli tutulur.
2. Taraflardan birinin söz konusu ürün veya sonuçları üçüncü bir tarafa ifşa etmek istemesi durumunda, diğer Tarafın önceden yazılı rızası alınır.
3. Bu Mutabakat Zaptı kapsamında gerçekleştirilen işbirliğine ilişkin belirli programların ürün veya neticeleri, ancak Tarafların yazılı rızası ile yayımlanabilir.
4. Bu gizlilik hükmü, zaman sınırlaması olmaksızın yürürlükte kalır.

MADDE 8 İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Taraflar arasında bu Mutabakat Zaptı'nın yorumlanması, yürütülmesi veya uygulanmasından ve/veya bu Mutabakat Zaptı uyarınca yapılan diğer herhangi bir anlaşma sonucunda ortaya çıkacak her türlü anlaşmazlık, bu Mutabakat Zaptı'nın doğası gereği diplomatik kanallar aracılığıyla Taraflar arasında müzakere ve istişare yoluyla dostane bir şekilde çözülür.
2. Bu tür anlaşmazlıklar, bu maddenin 1. fıkrası uyarınca çözülemez ise, tahkim veya diğer alternatif uyuşmazlık çözüm yolları, konuyu nihai ve bağlayıcı bir karara bağlamak üzere seçilebilir.

MADDE 9 BİLDİRİM

Bu Mutabakat Zaptı'na ilişkin herhangi bir bildirim, yazılı olarak diplomatik kanallar aracılığıyla bu Mutabakat Zaptı'nın 2. maddesinin 1. fıkrasında belirlenen yetkili merciler vasıtasıyla iletilir.

MADDE 10
FİKRİ MÜLKİYET

Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve Türkiye Cumhuriyeti ve/veya Mali Cumhuriyeti'nin taraf oldukları uluslararası antlaşmalar uyarınca, bu Mutabakat Zaptı kapsamında devredilen veya oluşturulan fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını temin eder. Bu Mutabakat Zaptı amaçları kapsamında fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stockholm'de kabul edilen haliyle Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü'nün Kurulmasına Dair Sözleşme'nin 2. maddesinde belirtilen anlamı taşır.

MADDE 11
YÜRÜRLÜĞE GİRME, SÜRE VE SONA ERME

1. Bu Mutabakat Zaptı, Tarafların Mutabakat Zaptı'nın yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla diğerine bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. Bu Mutabakat Zaptı, beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalır ve süresinin bitiminden en az 30 (otuz) gün önce Taraflardan biri bu Mutabakat Zaptı'nı yenilememe niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, birbirini takip eden beş (5) yıllık süreler için kendiliğinden uzar.
3. Bu Mutabakat Zaptı, Tarafların karşılıklı yazılı onayı ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen aynı yasal usul uyarınca yürürlüğe girer.
4. Bu Mutabakat Zaptı, herhangi bir Tarafça, bu Mutabakat Zaptı'nı sona erdirmeye ilişkin niyetini, altı (6) ay önceden yazılı olarak diplomatik yollarla iletmek kaydıyla herhangi bir zamandasona erdirilebilir.
5. Bu Mutabakat Zaptı sona erdiğinde, bu Mutabakat Zaptı'nın veya bu Mutabakat Zaptı uyarınca Taraflarca yürürlüğe konulan herhangi diğer bir anlaşmanın hükümleri, bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde üstlenilmiş veya başlatılmış herhangi bir mevcut veya sona ermeyen yükümlülük veya programa hükmetmeye devam eder. Bir önceki cümlede belirtilen yükümlülükler veya programlar tamamlanıncaya kadar, bu Mutabakat Zaptı halen yürürlükteymiş gibi bu yükümlülükler veya programlar bu Mutabakat Zaptı uyarınca yerine getirilir.

Bu Mutabakat Zaptı, **YUKARIDAKİ HUSUSLAR MUVACEHESİNDE**, ilgili Hükümetlerin bu konuda tam yetkili temsilcileri tarafından, Türkçe ve İngilizce olarak iki orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin esas alınır.

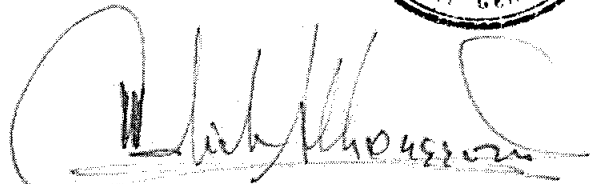
2 Mart 2018 tarihinde Bamako'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Berat ALBAYRAK
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanı

Mali Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Malick ALHOUSSEINI
Enerji ve Su Bakanı

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MALI
ON COOPERATION IN THE FIELD OF ENERGY

PREAMBLE

This Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as “MOU”) is made by and between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Mali. The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Mali, hereinafter referred to individually as a “Party” and collectively as the “Parties”;

CONSIDERING the close and friendly relations existing between the two countries;

RESPECTING the relevant international obligations of each Party;

RECOGNIZING the existing cooperation between the two countries in the energy sector;

DESIRING to strengthen this cooperation in the area of energy based on principles of equality, mutual respect and reciprocal benefits;

DESIRING to establish the basis for a cooperative institutional relationship between the Parties to encourage and promote bilateral cooperation in the field of energy;

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE 1
OBJECTIVE

The objective of this MoU is to promote the development of cooperation between the Parties in the field of energy on the basis of a mutual understanding taking into account the Parties' expertise and development needs.

ARTICLE 2
COMPETENT AUTHORITIES

1. For the objective of implementing this MoU, the Parties have designated the competent authorities:

- a) On the part of the Republic of Turkey, the Ministry of Energy and Natural Resources of the Republic of Turkey; and
- b) On the part of the Republic of Mali, the Ministry of Energy and Water of the Republic of Mali.

2. The competent authorities specified under the paragraph 1 of this Article 2 are responsible for the;

- a) Identification of programs and projects;
- b) Review of progress in the implementation of this MoU and report back to the Parties; and
- c) Evaluation of programs or projects and reporting the results and recommendations to the Parties.

ARTICLE 3 FIELDS OF COOPERATION

1. The Parties shall promote cooperation and development of projects in the following areas:

- a) The identification and development of joint projects between the Parties in the areas of;
 - construction of power plants, management, substations, transmission and distribution of electricity and rehabilitation of the power system;
- b) Joint participation in workshops, conferences and exhibitions aimed at attracting investments in the fields of energy;
- c) The exchange of visits by high-level officers and technical experts responsible for the development and implementation of energy policies;
- d) The promotion of specialized training courses in the hydroelectric power plant and thermal power plant industries, electricity transmission&distribution sectors for experts from both Parties;
- e) the development of projects in the field of renewable energy on:
 - research and development;
 - poverty alleviation and sustainable development in the field of electricity;
 - energy efficiency.
- f) Technical cooperation and exchange of information on engineering and consultancy;

2. The terms and conditions of implementation of each program or project undertaken under this MoU as part of the cooperation shall be agreed by the Parties in a separate agreement.

ARTICLE 4 WORKING GROUP

1. The Parties shall, where appropriate, establish a working group (hereinafter referred to as "Energy Working Group") for the purpose of the joint development of plans of cooperation as well as for the implementation and analysis of the works to be performed in the areas referred to in Article 3 of this MoU.

2. The agenda, time and place of the meetings of the Energy Working Group shall be agreed by the Parties.

ARTICLE 5 INVESTMENT

1. The Parties agree that there are many potential investment areas in energy sector for public and private investors.
2. The Parties shall encourage their respective companies to invest in the energy sector in both countries.

ARTICLE 6 COSTS

1. Costs related to the activities under this MoU are subject to the availability of appropriate funds, in conformity with budgetary provisions and the relevant national laws and regulation of each Party.
2. The implementation of each particular activity under this MoU will require that the Parties put into writing the terms and conditions for the necessary funding, in accordance with each Party's relevant national laws and regulation.
3. All costs resulting from cooperation under this MoU are to be borne by the Party that incurs the subject costs, unless otherwise is mutually agreed.

ARTICLE 7 CONFIDENTIALITY

1. The outcome or results of specific programs of cooperation carried out under this MoU which are not yet in the public domain shall be kept confidential by the Parties.
2. If a Party wishes to disclose such outcome or results to a third party, the prior written consent of the other Party shall be obtained.
3. The outcome or results of specific programs of cooperation carried out under this MoU may only be published with the written consent of the Parties.
4. This confidentiality provision shall remain in force without time limit.

ARTICLE 8 RESOLUTION OF DISPUTES

1. Any dispute between the Parties arising out of the interpretation, application or implementation of this MoU and/or any other agreement entered into pursuant to this MoU shall be settled amicably through consultations and negotiations between the Parties through the diplomatic channels on the spirit of this MoU.
2. If such disputes can not be settled in accordance with the paragraph 1 of Article 8, arbitration or other alternative dispute resolution ways may be elected to submit the matter for final and binding resolution.

ARTICLE 9 NOTIFICATIONS

Any notifications related to this MoU shall be communicated in writing through the competent authorities specified under the paragraph 1 of Article 2 of this MoU through diplomatic channels.

ARTICLE 10 INTELLECTUAL PROPERTY

The Parties, in accordance with the respective national legislations and international treaties to which the Republic of Turkey and/or the Republic of Mali are parties, shall ensure effective protection of the rights for intellectual property transferred or created under this MoU. For the purpose of this MoU, intellectual property is understood to have the meaning given in Article 2 of the Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, done at Stockholm on 14 July 1967.

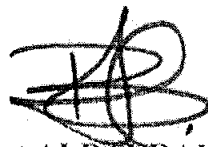
ARTICLE 11 ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

1. This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties shall notify each other through the diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this MoU.
2. This MoU shall remain in force for a period of five (5) years, and it shall automatically be renewed for successive periods of five (5) years, unless one of the Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention not to renew this MoU at least thirty (30) days prior to the expiration of the applicable term.
3. This MoU may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under paragraph 1 of this Article.
4. This MoU may be terminated by either Party at any time by giving six (6) months prior written notice of its intention to terminate this MoU through diplomatic channels.
5. At the termination of this MoU, its provisions and the provisions of any other agreement entered into by the Parties pursuant to this MoU shall continue to govern any existing or unexpired obligations or programs assumed or commenced under this MoU. Until the completion of the obligations or programs stated in the previous sentence, these obligations or programs shall be carried out in accordance with this MoU as if this Memorandum of Understanding is still in force.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this MoU in two original copies, in Turkish and English, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

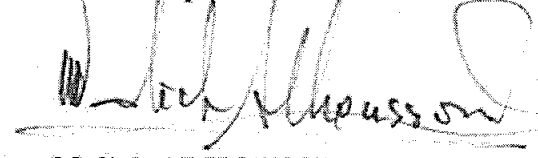
Done in Bamako on 2 March 2018.

On Behalf of the Government of the
Republic of Turkey

Berat ALBAYRAK
Minister of Energy and Natural
Resources

On Behalf of the Government
of the Republic of Mali

Malick ALHOUSSEINI
Minister of Energy and Water

